

รายวิชาสังคมศึกษา
รหัสวิชา สด๔๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง **ชาดก**

ครูผู้สอน

ครูวรพรรณ ศรีอรุณ

ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

บอกข้อคิดสอนใจจากชาดกได้

๒.

วิเคราะห์สถานการณ์ที่สอดคล้องกับชาดกได้

๓.

เห็นคุณค่าและนำข้อคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ลิงรดน้ำต้นไม้

??

คำถามชวนคิด

จากที่นักเรียนได้ดูภาพ
นักเรียนเคยอ่านเรื่องราวจากนิทาน
เรื่องนี้หรือไม่อย่างไร

??

เคยอ่านตอนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
เพราะเป็นเรื่องราวน่าสนใจ

ให้นักเรียนยกตัวอย่างชาดกหรือนิทานอีสป
ที่นักเรียนเคยฟังหรือที่ประทับใจว่ามีเรื่องใดบ้าง
และในแต่ละเรื่องให้ข้อคิดอย่างไรบ้าง

??

เรื่อง โลกจนตัวตาย มีการประมาณตน
เพียงพอ ไม่โลภมาก พอใจในสิ่งที่ตนเองมี

ชาดก เป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอดีตชาติ
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่พระองค์
ทรงแสดงให้พระสงฆ์สาวกและพุทธศาสนิกชนฟัง
เพื่อใช้อบรมสั่งสอน โดยมีคติสอนใจ
ที่สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

กฤษฏีทูสกชาดก

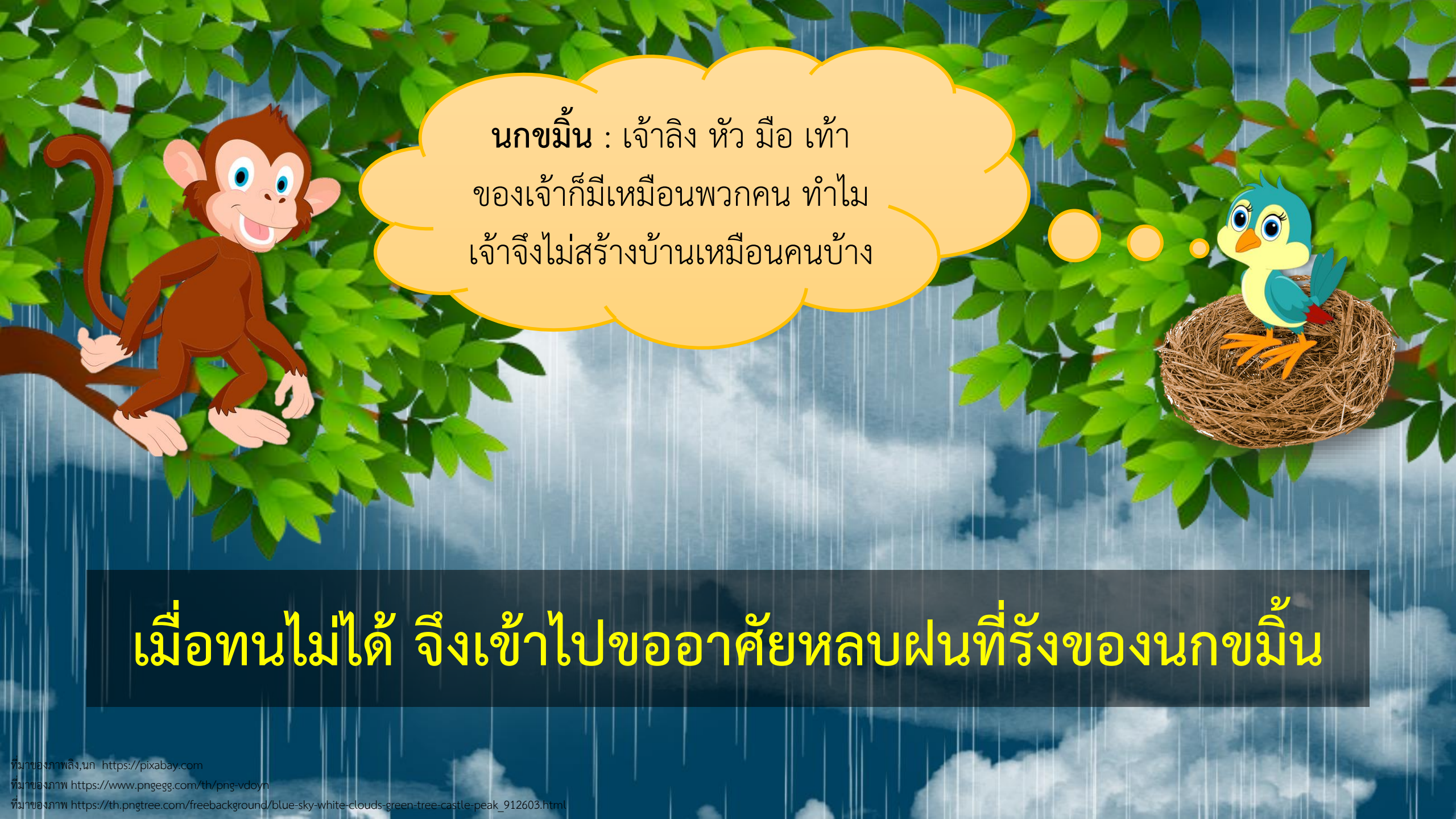
(ลิงเกเรกับนกขมิ้น)

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง
มีนกขมิ้นหนุ่มตัวหนึ่ง
ทำรังอาศัยอยู่บนต้นไม้
เป็นที่หลบแดดและฝน

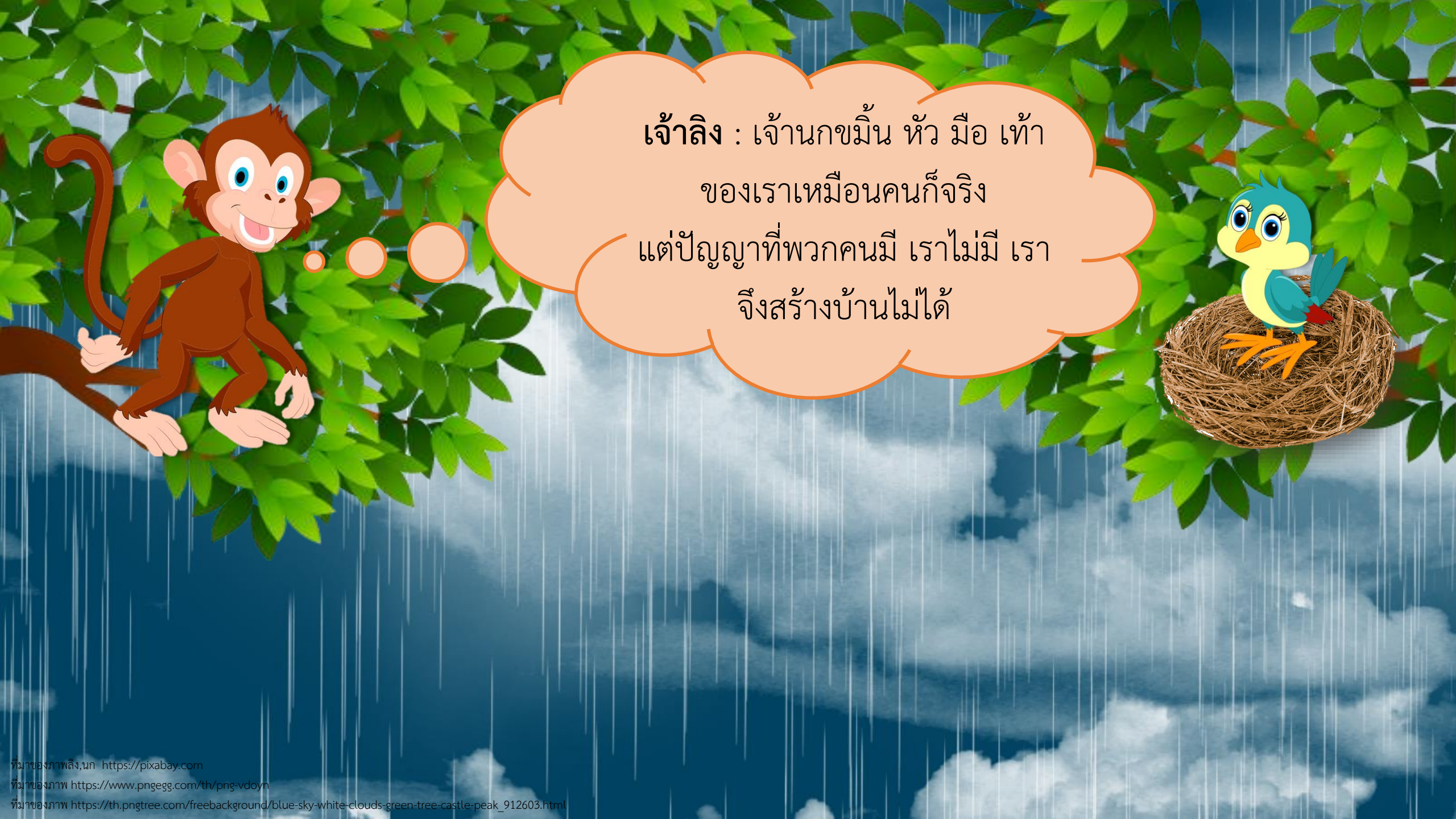

อยู่มาวันหนึ่งในฤดูฝน ฝนกำลังตกหนัก ใกล้เคียง ๆ กับรังนกนั้น
มีลิงตัวหนึ่งนั่งเปียกปอนอยู่ที่คบไม้ด้วยความหนาว

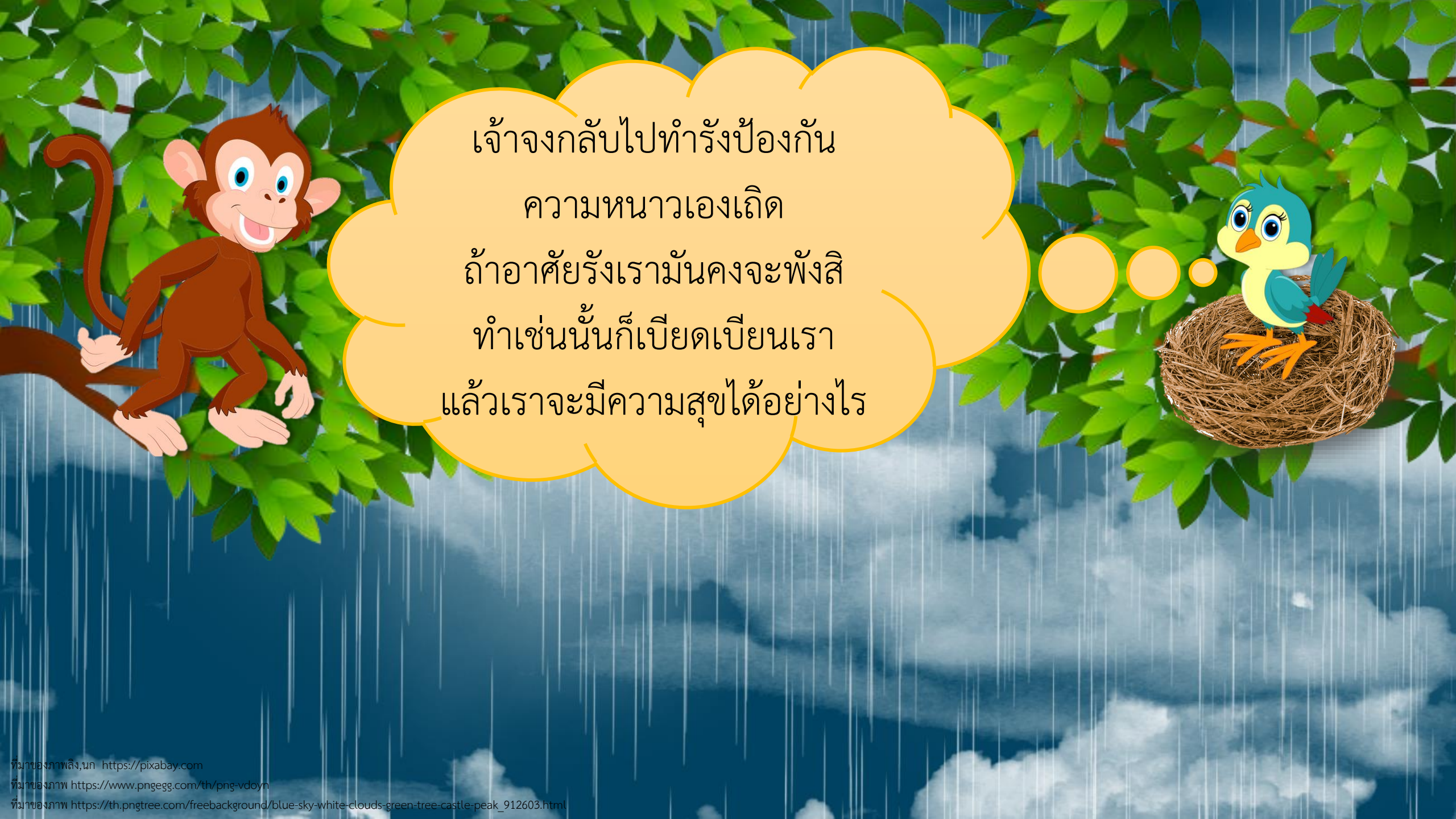

นกขมิ้น : เจ้าลิง หัว มือ เท้า
ของเจ้าก็มีเหมือนพวกคน ทำไม
เจ้าจึงไม่สร้างบ้านเหมือนคนบ้าง

เมื่อทนไม่ได้ จึงเข้าไปขออาศัยหลบฝนที่รังของนกขมิ้น

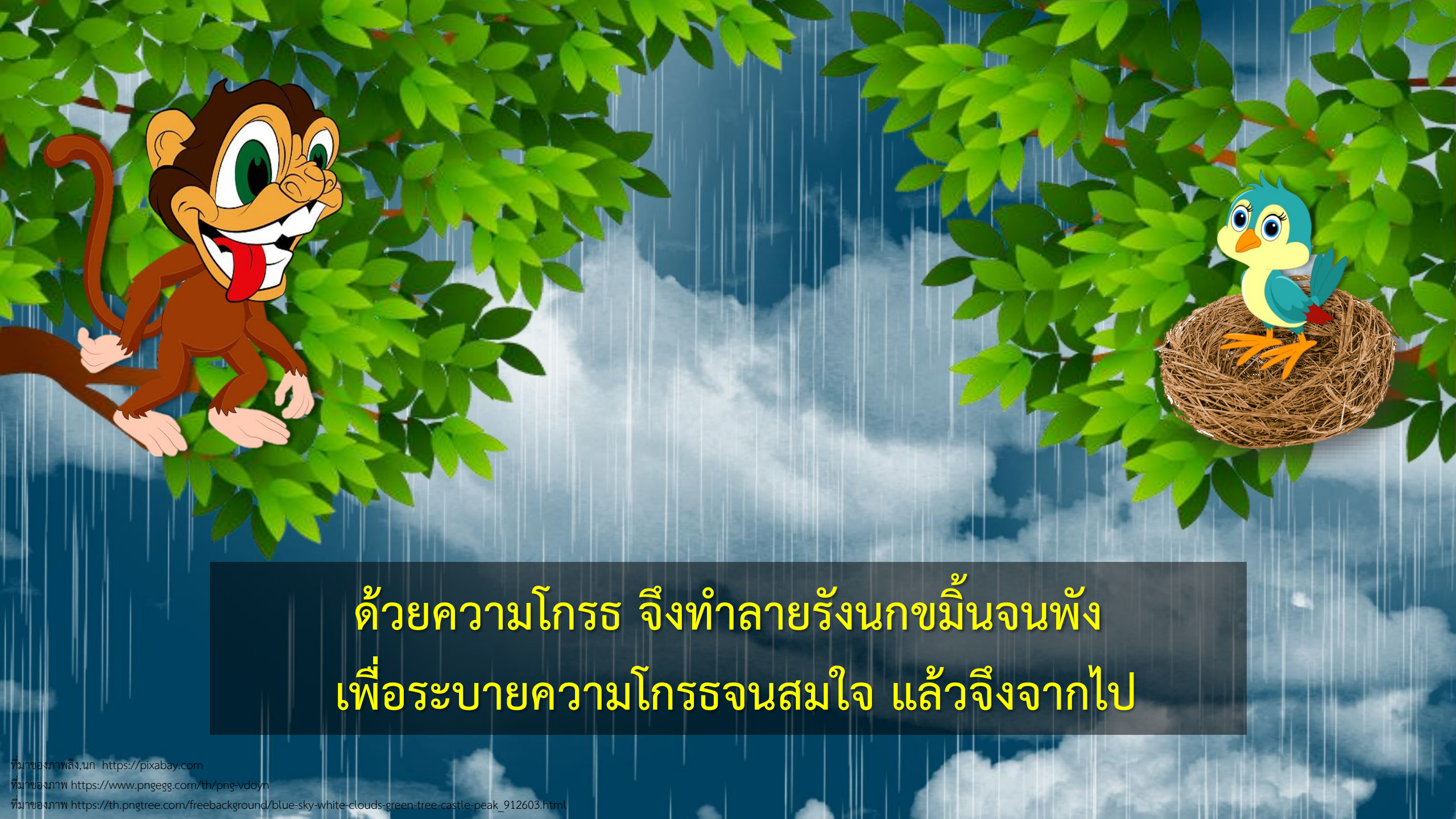
เจ้าลิง : เจ้านกขมื่น หัว มือ เท้า
ของเราเหมือนคนก็จริง
แต่ปัญญาที่พวกคนมี เราไม่มี เรา
จึงสร้างบ้านไม่ได้

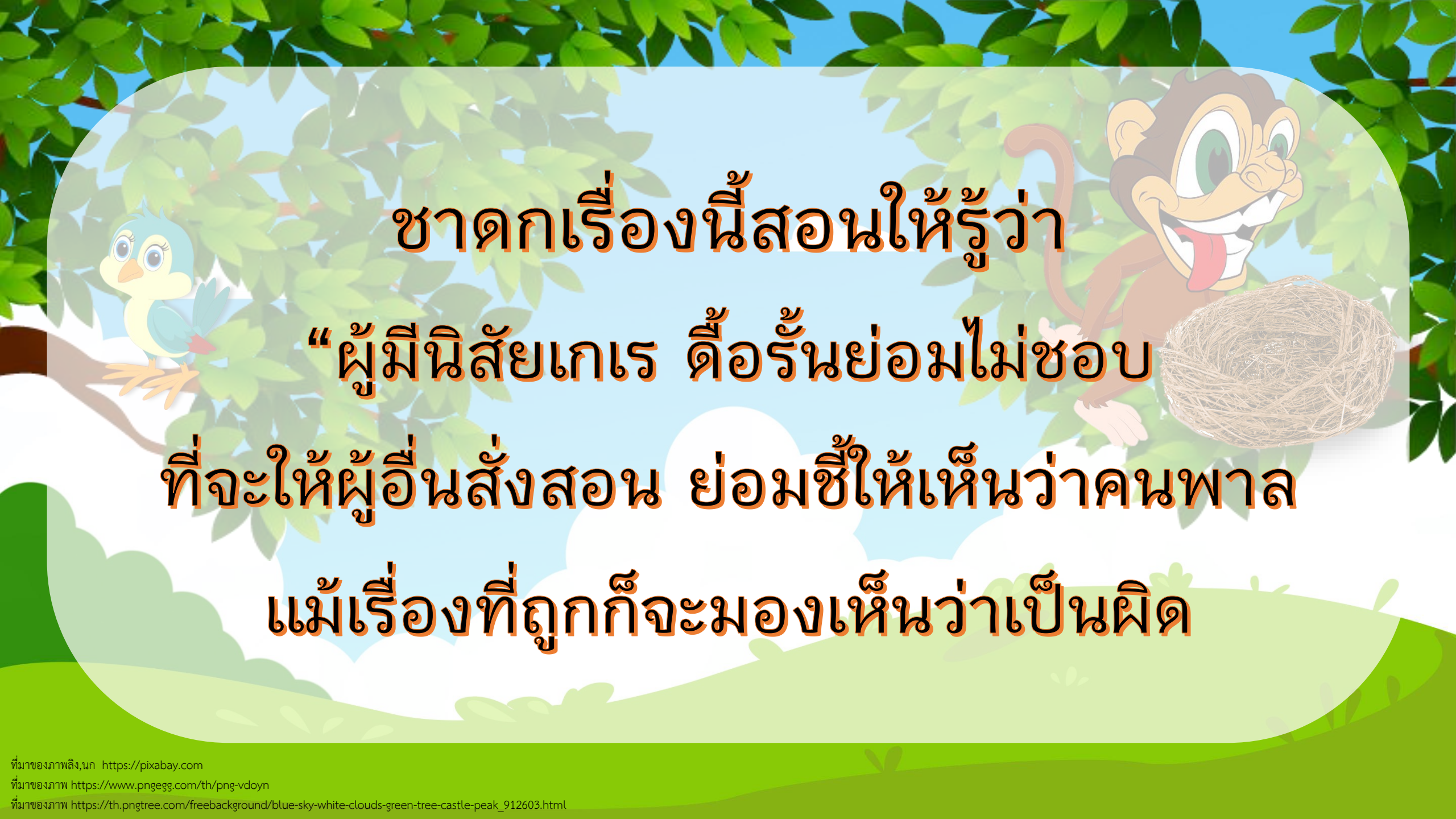
เจ้าจงกลับไปทำรังป้องกัน
ความหนาวเองเถิด
ถ้าอาศัยรังเรานั้นคงจะพังสิ
ทำเช่นนั้นก็เบียดเบียนเรา
แล้วเราจะมีความสุขได้อย่างไร

เจ้านกตัวเล็กบังอาจ
มาสอนเรา
เราจะหักคอเจ้าเสีย

ด้วยความโกรธ จึงทำลายรังนกขมื่นจนพัง
เพื่อระบายความโกรธจนพอใจ แล้วจึงจากไป

ชาดกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
“ผู้มีนิสัยเกเร ดื้อรั้นย่อมนำไม่ชอบ
ที่จะให้ผู้อื่นสั่งสอน ย่อมชี้ให้เห็นว่าคนพาล
แม้เรื่องที่ถูกต้องก็จะมองเห็นว่าเป็นผิด

??

เราสามารถนำข้อคิดที่ได้
ไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน
ได้อย่างไร

ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น

มหาอุกกุสชาดก (สัตว์สี่สหาย)

พี่เหี่ยวท่านจงไปผูกมิตร
กับสัตว์ตัวอื่น ๆ ก่อนเกิด
การที่เราจะสร้างครอบครัวได้นั้น
เราจำเป็นจะต้องมีมิตรสหายที่ดี
เพื่อช่วยเหลือยามมีภัยมา

ที่มาของภาพ
<https://www.pinterest.com/pin/600245556557804245>
<https://www.pngegg.com/th/png-vtna>
<https://www.pngegg.com/th/png-ckieh>
<https://www.tunwalai.com/profile/๗๓๗๓๓๘/แมวอ่อน?page>
<http://th.gofreedownload.net/free-vector/vector-cartoon/turtle-icon-cute-colored-cartoon-sketch-๓๒๐๖๔๗/#.YUrcLX๑tflU>

ต่อไปนี้เราทั้งหลาย
จงสามัคคีกัน
และไม่ประมาท

เพราะมีเพื่อนดี
เราจึงปกป้องลูก
ของเราไว้ได้

ชาดกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
“มิตรแท้สามารถช่วยเหลือ
ในยามทุกข์ยามลำบากได้

??

เราสามารถนำข้อคิดที่ได้
ไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน
ได้อย่างไร

ช่วยเหลือเพื่อน
เมื่อเห็นเพื่อนมีความทุกข์

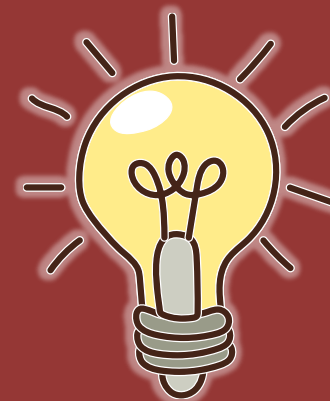

กิจกรรม ร่วมด้วยช่วยตอบ

ให้นักเรียนอ่าน
สถานการณ์ที่กำหนดให้
และตอบคำถาม

สถานการณ์ที่ ๑

คิลา มีนิสัยเกร
ชอบรังแกเพื่อน
เมื่อถูกตักเตือนก็ไม่เชื่อฟัง
กลับทำร้ายเพื่อนและ
ต่อว่าผู้ที่มาตักเตือน

สถานการณ์ที่ ๒

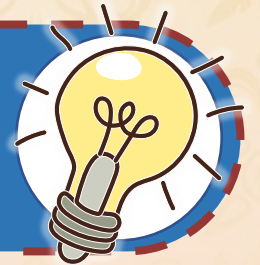
ยู๋วิ่งหกล้มหัวเข้าถลอก
ตัวและล้มาพบเข้า
จึงรีบพายู๋ไปห้องพยาบาล
เพื่อทำแผล จากนั้น
เด็กทั้งสองก็ช่วยกันประคอง
ยู๋กลับบ้าน

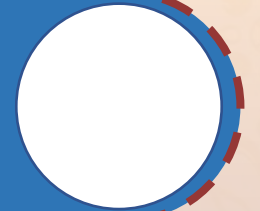
สถานการณ์ที่ ๑
สอดคล้องกับชาดกเรื่องใด

กุกุสกชาดก

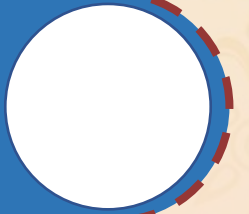
มหาอุกกุสชาดก

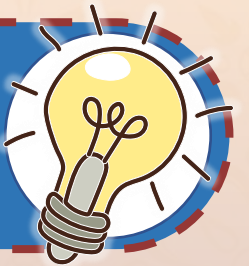
การกระทำจากสถานการณ์ที่ ๑
ก่อให้เกิดผลอย่างไร

เพื่อนในห้องชื่นชมศิลา

ไม่มีเพื่อนคนใดชอบศิลา

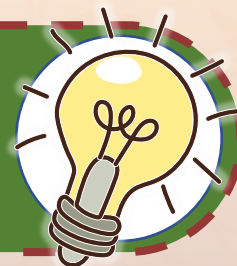

สถานการณ์ที่ ๒ สอดคล้องกับชาดกเรื่องใด

กุกุฑุสกชาดก

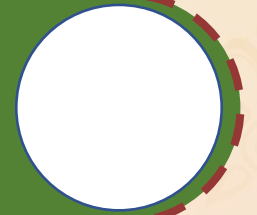
มหาอุกกุสชาดก

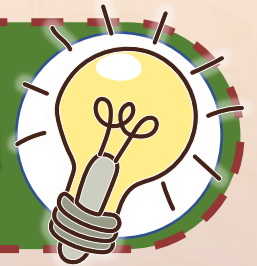
การกระทำจากสถานการณ์ที่ ๒
ก่อให้เกิดผลอย่างไร

ในห้องเรียนขาดความสามัคคีกัน

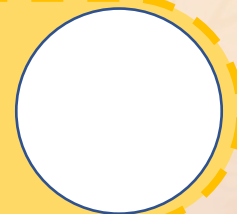
ในห้องเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

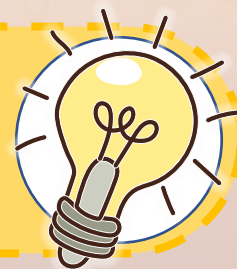
นักเรียนชอบการปฏิบัติของบุคคล
ในสถานการณ์ใด เพราะเหตุใด

สถานการณ์ที่ ๑

สถานการณ์ที่ ๒

แสดงให้เห็นถึงการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งผลให้สังคมสงบสุข

๕ ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนจับคู่ เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อคิดสอนใจที่ได้จากชาดก
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง ชาดก
๓. นักเรียนที่ครูสุ่มออกมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนจับคู่ เพื่อให้แต่ละคู่ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นข้อคิดสอนใจที่ได้จากชาดก
๒. ครูให้ใบงานที่ ๖ เรื่อง ชาดก
๓. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ชาดก

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากชาดก

เรื่อง ลิงเกเรกับนกขมิ้น และเรื่อง สัตว์สี่สหาย

พร้อมทั้งเสนอแนวทางการนำข้อคิดที่ได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ใบงานที่ ๖

เรื่อง ชาดก

ข้อคิดที่ได้

เรื่อง ลิงเกเรกับนกขมิ้น

การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ

ใบงานที่ ๖

เรื่อง ชาดก

ข้อคิดที่ได้

เรื่อง สัตว์สี่สหาย

การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ

เฉลยใบงานที่ ๖

เรื่อง ชาดก

ข้อคิดที่ได้

เรื่อง ลิงเกอร์กับนกขมิ้น

ผู้มีนิสัยเกเร ดื้อรั้น ย่อมไม่ชอบ

ที่จะให้ผู้สอน ยอมรับให้เห็นว่า

คนพาลแม้เป็นเรื่องที่ถูกล

จะมองเห็นว่าเป็นผิด

การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ

รักษาศีล ๕ ในชีวิตประจำวัน

และรับฟังการตักเตือนของ

ผู้ใหญ่หรือผู้ที่หวังดีกับเรา

เฉลยใบงานที่ ๖

เรื่อง ชาดก

ข้อคิดที่ได้

เรื่อง สัตว์สี่สหาย

มิตรแท้สามารถช่วยเหลือใน

ยามทุกข์ยามลำบากได้

การนำข้อคิดที่ได้ไปปฏิบัติ

ช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเห็นเพื่อน

มีความทุกข์

สรุปบทเรียน

ชาดก

กฏีhuskชาดก

คติสอนใจ

ผู้ต้องการที่จะเป็นคนมีปัญญาต้อง
รักษาศีล ทำจิตให้มั่นคงจนเป็นสมาธิ
แล้วปัญญาก็จะเกิดแก่ตนเอง

มหาอุกกุสชาดก

คติสอนใจ

มิตรแท้สามารถช่วยเหลือ
ในยามทุกข์ยามลำบากได้

“**ชาดก**เป็นเรื่องราวในอดีตชาติของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงนำมาใช้สอน
และแสดงธรรมแก่พุทธสาวก เพื่อให้พุทธสาวก
เข้าใจในหลักธรรมอย่างถ่องแท้ และนำไปปฏิบัติ
ให้เกิดความสงบสุขในการใช้ชีวิตประจำวัน”

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง

